

ПРЕЗИДЕНТ ТРУМАН ВІЇХАВ ДОМІВ З РІО ДЕ ЖАНЕЙРО

З чердака американського військового корабля Мізури, 7 вересня. — У неділю полудні президент Гері С. Труман, його родина і його оточення залишили дамбу участь в святі 125 літньої річниці незалежності Бразилії і почали поворот до Злучених Держав. Президент дав наказ, щоб по дорозі не вступати до ніякої посілості Злучених Держав, а їхати просто домі. Корабель Мізури має приїхати до пристані Норфолк у Вирджинії 19 вересня, а звідси пуститься в дальшу дорогу яхтом до Вашингтону.

Побут президента у Бразилії зараховують до найбільших дипломатичних успіхів. Після своєї промови на закінчення Між-американської Конференції в Ріо він виголосив ще одну політичну промову на спільній засіданні обох палат бразильського конгресу в п'ятницю 5 вересня. У промові зазначив президент привязне відношення Злучених Держав до Бразилії, пригадуючи, що Злучені Держави перші признали незалежність Бразилії після пірвання її зв'язків з Португалією перед 125 роками. Далше Труман впевнив Бразилію, що Америка не забуде її як свого приятеля з часів війни і пригадає на конечність підтримки Європи всіма американськими державами. Президент сказав теж, що Злучені Держави вважать за свій головний обов'язок у заграничній політиці підтримати Об'єднані Держави і що від Злучених Держав і Бразилії для О.Д. залежить у великій мірі свобода й життя мільйонів людей, які попадають в розпук.

Після промови в конгресі Труман взяв участь у святоточній обіді улаженні бразильським президентом Дутрою, а в суботу приймав Труман Дутру бенкетом в американській амбасаді. В суботу 6 вересня їхав президент Труман на відвідинах бразильського банкіра Фонтеза в гористій околиці кодо Ріо, а по дорозі його авто пішло затоки над великою пропастью коло шляху. Авто стануло на дві стопи від пропасти і крім перестрахи президентового оточення ніхто не зазнав ніякої шкоди. У неділю рано президент Труман взяв участь у святі незалежності, однак ця участь була коротка і Труман опісля подався разом з жінкою й дочкою Мартою та оточенням на воєнний корабель, щоб ним пуститися в подорож до Злучених Держав.

СКЛИКАННЯ КОНГРЕСУ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ПРЕЗИДЕНТА

Вашингтон. — Відповідальність за скликання конгресу спадає на президента Трумана, як про це висловився голова сенатської комісії закордонних відносин Артур Ванденберг. Він пояснив цю заяву тим, що, коли б президент скликав надзвичайне засідання конгресу в справі допомоги Європі, то мусив би подати до відома конгресу причини такого кроку, не закриваючи ніяких фактів. Конгрес не схоже тепер "підписувати порожніх чеків", як це було в минулому, а мусить дістати всі потрібні інформації, які лише має Білий Дім.

ШУШНІГ В АМЕРИЦІ

Нью-Йорк. — Д-р Курт Шушніг, бувший австрійський канцлер, який довів до дружніх відносин між Італією й Австрією за часів Муссоліні, приїхав до Америки італійським кораблем Сатурнія, разом з жінкою й дочкою. Він каже, що вважає себе за біженця й тому хоче жити спокійним життям в Америці. Він хоче поселитися в Брукліні, де його жінка має рідню.

ЖИДИ ВИДАЛИ 105 МІЛЬЙОНІВ, ЗБИРАЮТЬ НОВИХ 170 МІЛЬЙОНІВ

Нью-Йорк. — Жидівські агенції, які діють під спільним іменем Юнайтед Джуїш Апіл, видали за минулий рік \$105,000,000 на допомогу акції, а на біжучий рік мають призбирати на цю ціль \$170,000,000. Про це говорив голова комітету жидівської кампанії, Генрі Моргентав, при отворенні конференції 1,000 жидівських громад до Злучених Держав, зібраних у готелі Астор в Нью-Йорку в суботу 6 вересня. Він сказав, що положення жидів в Європі цього року є гірше ніж було перед двома роками. Голова іммігрантських справ Розенвалд заявив, що річно прибуває 25,000 жидів до Злучених Держав і ними треба теж зайнятися. Саме тому треба тепер більше грошей на допомогну акцію, твердив Розенвалд.

ПОХАТНИЙ ПРОДАВЕЦЬ ОВОЧІВ ДАРУВАВ МІЛЬЙОН НА БІБЛІОТЕКУ

Бостон. — Загадочний 84-літній мільйонер, який колись продав по одному центі овочі, розносячи їх від хати до хати, дарував прилюдній бібліотеці Бостону мільйон доларів, коли ця бібліотека розпочала кампанію за призибрання вивинування у висоті трьох мільйонів. Добродієм є Джон Деферарі, син італійського іммігранта. Він сказав, що дає ці гроші з вдячності за те, що вчитував в бібліотеці книжки, які дали йому спромувати знайти відповідну освіту. Маєтку добровільно Деферарі на продаж цінних паперів.

Українська Повстанська Армія в боротьбі НАМАГАННЯ ПРОБИТИСЯ ЧЕРЕЗ ЧЕХОСЛОВАЧИНУ В АМЕРИКАНСЬКУ ЗОНУ АВСТРІЇ. ЧЕХИ ПОВІДОМЛЯЮТ ПРО ПОЛОНЕННЯ ОДНОГО З ПРОВІДНИКІВ У.П.А., БУРЛЯКА.

Нью-Йорк Таймс, у виданні з 6-го вересня, пише у власній кореспонденції з Праги: Один з провідників Бандерівських загонів, українським іменем Бурляк, був вкінці зловлений офіцерами резерви чехословацької армії та державної поліції, після довгої нагинки в горах Татрах, біля міста Урутки, Словаччина. Рішені на все, бездомні люди, що належать до бандерівських загонів, які борються проти росіянів, намагалися від закінчення війни пробитися до американської зони. Минулого року поодинокі групи перейшли кордон з Польщі до східної Словаччини, оминаючи оселі. В останніх тижнях вони проредилися аж до центральної Моравії, недалеко від столиці, Брно. Від тижнів чехословацькій пресі не дозволялося публікувати відомості про Бандерівський рух. Але ці заходи тільки збільшили поголоски на цю тему серед населення. Деякі особи шептали про тисячі повстанців. Проте вважається, що число сильно перебільшене. Офіційні кола вважають, що в Чехословаччині ніколи не було більше, ніж 400 українських повстанців, розбитих на малі групи.

Головним випадком з Польщі є дике пасмо гір Татрів, що тягнуться на південь. В намаганні пробитися до американської зони Австрії, повстанці групами пробиваються на південь, опісля на захід. Поодинокі групи є добре забезпечені американськими і польськими грошми. Багато селян, які ставили опір повстанцям, були вбиті. Проте, найбільше публичних коментарів викликало домагання зброї з боку бувших словацьких партизанів, з метою "очистити країну". Хоча словацький партизанський рух під час німецької окупації не мав політичного характеру, то сьогодні він є під проводом комуністів — закінчує свою інформацію Нью-Йорк Таймс.

БОРІТЬБА УКРАЇНИ ПРОТИ БОЛЬШЕВИЗМУ РЯТУЄ СВІТ ВІД ВІЙНИ.

ІНТЕРЕСНІ СПОСТЕРЕЖЕННЯ Г. В. БОЛДВИНА В МАГАЗИНІ Н. И. Т.

Нью-Йорк, 7 вересня. — Відомий американський публіцист Гансон Вайтман Болдвин затрукує в сьогоднішньому ілюстрованому магазині Нью-Йорк Таймсу інтересу й актуальну проблему загрози війни між Злученими Державами і Советським Союзом. Болдвин не бачить цієї загрози вже сьогодні і її виключають однаково американська могутність, як і советська слабкість. На це автор наводить цілий ряд порівнянь між американським та советським воєнними потенціалами, до яких належить головний розвиток і спроможність американської індустрії в порівнянні зі советським наслідком та господарською руйною, спричиною цієї слабкості. До советських слабостей, які виключають безпосередню загрозу новій світовій війні, зга. советської агресії, автор зараховує "розбіжність думок" українського народу. Він пише дослівно: Росія зазнала жаклих руйнацій під час війни і вона ще в жодному разі не відбудована. Деякі з її народів зазнають великих нестач, а Україна, Крим та деякі інші виказують наявність розбіжних (місцевих) елементів". У висновку автор виключає можливість, щоб Советський Союз "завівся на війну протягом найближчих п'ятих років, бо в тому часі, "якщо війни з Росією був би такий певний, як все людське є певне: Росія війну прогнала б".

ВІХВАТКА СТАЛІНА ПРОТИ АМЕРИКИ З НАГОДИ 800-РІЧЧЯ МОСКВИ.

ЧЕРВОНІЙ ЦАР ЗАКИДАЄ АМЕРИКАНСЬКИМ "ІМПЕРІАЛІСТАМ" ЗМАГАННЯ ДО ВІЙНИ

Москва, 7 вересня. (Рейтер). — Хоча в цілому Советському Союзу народи переживають найбільшу нужду, червоні володарі в Кремлі влаштували сьогодні для себе коштом біля сто мільйонів рублів велике святкування з нагоди 800 річчя заложення Москви. Стріляли з гармат і пускали штучні вогні, а Сталін виголосив промову і хоча він не назвав Америки по імені, проте всім було ясно, що його виступ був звернений проти Америки. Навязуючи до ювілею, Сталін твердив, що сьогодні всі "миролюбні народи з надією дивляться на Москву, як столицю великої миролюбної потуги та могутнє заборолу миру". Сталін далше твердив, що Москва досі завжди була "авангардом боротьби за тривкий мир та дружбу між народами, авангардом в боротьбі проти підпалювачів нової війни". Для імперіалістів — продовжував свою промову Сталін — війна є завжди найбільш повільним ділом. Нічого дивного, що агенти імперіалізму в такий, чи інший спосіб намагаються спровокувати нову війну".

ПАПА ВЗИМАЄ ДО БОРОТЬБИ ПРОТИ ВОРОГІВ ЦЕРКВИ.

Рим, 7 вересня. — Сьогодні, на закінчення трьох-денних святкувань 25-річчя т. зв. Католицької Акції, папа Пій XII. виступив з промовою, визнаючи весь християнський світ до боротьби проти ворогів церкви та християнської моралі. Промова Папи була виразно звернена проти Советського Союзу та большевизму взагалі. Теперішня хвилина — говорив Папа — є незвичайно важка і боротьба мусить зачатися негайно. Світ поділений на "два табори, противорічні щодо релігії і моралі". Визнаючи до соціальної справедливості та відновлення духовного життя на базі моральних християнських засад, Папа звернув увагу на що безпосередню загрозу для людства і його культурних надбань, яку творить комуністичний світогляд. Промови Папи слухало понад 100,000 людей і на його запитання: "час відпочинку і планування вже пройшов; настав час діяння. Чи ви готові?" — маса народу відповіла одним грімним "Так".

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ВІДСТУПИЛИ ВІД ПЛАНУ КОНФЕРЕНЦІЇ В СПРАВІ КОРЕЇ.

Вашингтон. — З департаменту стейту оприлюднюють, що плянована конференція Чо-вирьох Потуг в справі Корей не має вигляді на здійснення. Оцю оповістку подано до прилюдного відома після того, як советське радіо подало згадку, що Совети відкинули запрошення Злучених Держав вислати делегата до Вашингтону в цій справі. Урядові з департаменту стейту пояснюють, що нема потреби відбудувати конференцію, скликану на понеділок, 8. вересня, коли Росія відмовляється брати в ній участь.

АМЕРИКА ПРИГОТОВИЛА НАЧЕРК МІЖНАРОДНОГО ДОГОВОРУ ПРО СВОБОДУ ПРЕСИ І ІНФОРМАЦІЇ.

Вашингтон. — Департамент стейту оприлюднив начерк міжнародного договору про свободу преси й інформації, випрацьованого на підставі вказівок видавця Шікаго Трибюн, Річарда Дж. Фінгата. Договір мусить бути наперед прийнятий конгресом.

СОВЕТСЬКЕ ЗБИЖЖА ДЛЯ ПОЛЬЩІ.

Париж, 7 вересня. — З Варшави повідомлено, що польський і советський уряди заклали договір, на підставі якого Советський Союз має доставити Польщі 300,000 тон збіжжя до кінця цього року, з того 160,000 тон жита, 100,000 тон пшениці і 40,000 тон ячменю. У висліді польський збіжжєвий дефіцит в цьому році зменшиться до дальших 300,000 тон.

ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС В КРАКОВІ.

ПРОКУРАТОР ДОМАГАЄТЬСЯ КАРИ СМЕРТІ ДЛЯ 10 ВОРОГІВ КОМУНІЗМУ
Варшава, 7 вересня. — В Кракові вже добігає до кінця великий політичний процес, влаштований комуністичним варшавським урядом з метою скомпромітувати проти-комуністичне Польське Строничіцтво Людове. На лаві підсудних є 17 обвинувачених, "за шпигунство" в користь Америки. Після закінчення переслухання обвинувачених і "свідків", прокуратор виголосив промову, атакуючи Злучені Держави Америки, мовляв, Америка відпалає Польщі за жертви Косцюшкы і Пулаского, організуючи свою шпигунську сітку в цій країні. Для 10 обвинувачених прокуратор домагався кари смерті, а для сімох кари від 15 років до до смертної тюрми.

НОВИЙ КОАЛІЦІЙНИЙ УРЯД ГРЕЦІЇ

Великий успіх американської дипломатії.

Атени, Греція, 7 вересня. Сьогодні тут заприсяжено новий коаліційний уряд Греції, створений провідником ліберальної партії, прем'єром Темістоклем Софолісом. В склад нового уряду входить 11 міністрів з ліберальної партії та 14 з популістів. Король до-ручив Софолісові створити новий уряд після того, як створений перед двома тижнями однопартійний уряд популістів з прем'єром Цальдарісом, подався у відставку. Попередній прем'єр Цальдаріс є в новому уряді Софоліса заступником прем'єра та міністром закордонних справ. Створення нового коаліційного уряду в Греції, який охоплює всі протикомуністичні елементи та сам має гострий проти-комуністичний характер, вважається великим успіхом американської дипломатії та матиме велике значення для впорядкування внутрішніх грецьких відносин. Сподіється, що одним з перших актів нового уряду буде проголошення генеральної амністії для всіх партизанів, які добровільно зложать зброю.

ЕВРОПЕЙСЬКИЙ ДЕФІЦИТ ВІНОСИТЬ 20 БІЛЬ- ЙОНІВ ДОЛЯРІВ

Париж, 7 вересня. Парижська Конференція Європейської Співпраці продовжує свої наради в справі відбудови Європи при американській допомозі, згідно з пляном Маршала. Найголовнішим завданням конференції є хвилево підготувати відповідне звідомлення для американського конгресу про європейські потреби і спроможності. Згідно з повідомленням з авторитетних кол конференції, господарський дефіцит в 16 західно-європейських країнах, які беруть участь в конференції та в Німеччині, обрхоується на 20 бильйонів доларів. В порівнянні з попередніми обчисленнями цю суму зменшено майже на одну третю частину.

ІТАЛІЙСЬКІ КОМУНІСТИ ПРОГОЛОШУЮТЬ ВІЙНУ УРЯДОВІ

Рим, 7 вересня. В цьому самому часі, як сотні тисяч римлян слухали промови Папи Пія XII-го, в якій він закликав до негайної боротьби проти погубної комуністичної ідеології, в місті Модена виступив з промовою комуністичний провідник Толіаті, проголошуючи війну урядові прем'єра де Гаспері. Толіаті заявив, що він має до розпорядження 30,000 добре озброєних партизанів і він їх в кожній хвилині може використати до боротьби проти уряду, якщо цей не виявить своєї "демократичності" у відношенні до комуністів.

ПОСУХА ЗНИЩИЛА 20 ПРОЦЕНТІВ НІМЕЦЬКИХ ЖНИВ

Берлін, 7 вересня. (АП) — Харчове положення в Європі взагалі, а в Центральній зокрема, натрапить в найближчому часі на нові труднощі, які повстали в наслідок посухи та слабких жнив. Американський командант в Німеччині, ген. Л. Д. Клей заявив, що посуха в американській зоні Німеччини знищила 20 до 30 процентів цьогорічних жнив.

ФРАНЦУЗЬКІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ ЩОДО ПРОДУКЦІЇ НІМЕЦЬКОГО ВУГІЛЛЯ

Берлін, 7 вересня. Завтра в головній квартирі британського військового управління в Німеччині має початися конференція американських, британських і французьких представників в справі збільшення продукції німецького вугілля в Рурщині. Сподіється, що Франція і тим разом видивгне цілий ряд застережень, подібно, як це зробила на конференції у Вашингтоні в справі загальної продукції німецької індустрії, бо власне вугілля було головною базою розвитку німецького воєнного потенціалу. Ген. де Голь зі свого боку виступив сьогодні в Байоні проти постанов конференції у Вашингтоні, які по його думці "противляться вітальним інтересам Франції".

ЖИДІВСЬКО-БРИТАНСЬКА ВІЙНА НЕРВІВ

Прихильники палестинських терористів у Франції планували повітряну атаку на Лондон. Арешти жидів у Франції. Поготівля в Лондоні.

Париж, 7 вересня. (АП) — Французькі власті заарештували 13 підозрілих осіб, включно з одним нью-йорським рабіном, яких зв'язується з повідомленням про плановану жидівську повітряну атаку на Лондон. Британське міністерство авіації повідомило, що у зв'язку з цим повітряна оборона британської столиці поробила відповідні заходи остерожности, які будуть продовжуватися відповідно до потреби. Вістка про плановану атаку на Лондон викликала в Англії велике обурення серед населення, що з черги проявлялося в різних проти-семітських виступах.

БРАТОВИВЧА ВІЙНА В ІНДІЇ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Нью-Дельгі, Індія, 7 вересня. Після проголошення політичної незалежності Індії та її поділу на дві незалежні домонії, в країні, зі столицею Індії, Нью-Дельгі, включно, прийшло знову до кривавих заворушень між мусульманами і гіндусами. Багато осіб було вбитих і ще більше поранилих.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Державі та в Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (з англійською частинкою):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На шість місяців	\$1.50	Six months	\$1.50
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.			
За оголошення редакція не відповідає.			
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.			

КОМПРОМІСОВА РОЗВ'ЯЗКА — НЕ ІДЕАЛЬНА, АЛЕ КОНЕЧНА

Цікаво й повчально слідувати за різними головами в справі розв'язки палестинської проблеми. Спеціальний Комітет Об'єднаних Держав для Палестини заявився за поділ цієї країни на дві держави, жидівську та арабську, з певними обмеженнями й забезпеченням меншин перед дискримінацією. Ці голоси, які чуємо по радіо, чи вчитуємося в часописах, згідні щодо одного: Пропозиція в справі Палестини не є досконалою, навіть не є справедливою й нікого не вдовольняє, бо жиди не дистанціюються, чого домагаються, а арабам відбирають це, що вони хотіли б задержати.

Поділ Палестини, пише Нью Йорк Ворлд-Телеграм, є чимсь таким, що протиставляє ідеальній розв'язці, бо тільки об'єднання може дати силу й принести добробут цій маленькій країні з мішаним населенням. Це „злий компроміс“, пише Нью Йорк Геральд Трибун, проте „ще найліпший“, на який люди можуть здобутись.

В подібному змислі, як видно з оглядів американської преси, пишуть теж й інші газети. Всі вони вважають пропозицію Комітету „компромісом“, додаючи, що компроміс у цьому випадку є ще найкращою розв'язкою, бо ідеальна розв'язка цієї проблеми практично неможлива.

Таким чином загальна думка схиляється в цей бік, щоб цей компроміс затвердили Об'єднані Держави, та щоб його прийняли, як жиди, так й араби. Попирають це ще одним дуже важним аргументом. Кажуть, що це є єдиний спосіб, яким можна при добрій волі обидвох сторін принести спокій Палестині та її населенню. Інакше, коли б лишилось по старому, чи розв'язку відложено, кров буде далі ллється й пристрасті піднімуться ще вище як у жидів, так і в арабів. Наслідком цього повстане така анархія й боротьба, яка принесе країні й населенню цілковиту руїну.

Є моменти, кажуть далі, коли навіть злий компроміс є добром, себто якщо без нього має ллється кров, а нарід руйнуватись. Тому саме дораджують тепер натиснути на країні елементи серед жидів й арабів та їх вилінувати, якщо вони будуть перешкодою в здійснюванні компромісу. Теж кажуть, що ця компромісова розв'язка можливо зразу нікого не вдовольнить й боротьби не припинить, але згодом таки заставить розумніші голови думати, що ліпше її прийняти, ніж продовжувати трагічну боротьбу.

Нам здається, що це не так скоро вирішиться практичною доля Палестини, бо й це буде залежати в багатьох від розв'язки інших міжнародних конфліктів та миру в світі. Однак компромісова пропозиція Комітету Об'єднаних Держав виглядає нині за найліпшу розв'язку. Тільки питання, що перекладає поділ Палестини. Британія, як виявляється, не дуже скоро до цієї роботи, а дехто вже показує пальцем на Злучені Держави як таку „неутраїну“ державу, яка могла б ще найкраще вивязатись з цього завдання.

„Єднайтеся, бо загинете!“

Другий український духовник, який приїхав до Америки негайно після від'їзду о. Івана Волянського до краю, тобто о. Константин Андрухович, був автором брошури „З життя Русинів в Америці“. В останньому уступі цієї інтересної праці згадав автор про страйк робітників в одному з міст Нової Англії й про їх заклик до лучби для спільного діла. Він згадав про табличку, яку несено підчас демонстрації. На ній був намальований змія, а під ним червоними буквами такі слова: „Єднайтеся, бо загинете!“ Цей заклик лишив о. Андрухович наче в заповіді американським українцям. Мабути тому, що він самий за свого побуту в Америці багато витерпів від неготи між першими українськими іммігрантами.

Після 50 літ з того часу українська громада в Америці стоїть перед кончею необхідністю своїх сил в далеко відмінних відносинах. Тепер не йде вже про лучбу одиниць, як це було за часів піонерської життя, а про об'єднання груп з двох різних епох і світів: іде про збереження давньої українсько-американської громади й свіжої української імміграції.

Колишня передвоєнна українська зарібоча імміграція й не давня політична імміграція з часів першої світової війни представляють уже неабиякий дорібок, як матеріальний, так і духовний. Кожна американська родина українського роду це свого роду економічна одиниця. Як не батько-мати, то син-донька має якийсь матеріальний маєток, чи то в реальності, чи в грошах. Є між ними робітники, що мають уже набуте право в робітництві; є власники домів, фермів, своїх бізнесових підприємств, крамниць; є члени спілок, є працівники в борах, є учителі, адвокати, священики, є різного роду артисти й інші умови працівники. Це все є велетенський індивідуальний дорібок, який, колиб його переміняти, на гріш, вартує сотні мільйонів. Вони духовно об'єднані в українській Церкві; мають братні допомогів організації („союзники“); мають громадські домів, парафіальні школи, сиротиниці, домів старців-вартости теж в мільйонах.

Є часописи, видавництва — в українській та в англійських мовах, є значне число студентів з великими аспіраціями, а є й зв'язок молодечих інтелектуальних організацій. Для порівняння вартості умов нашої з розміри недавнім станом у минулому, вистарчить пригадати таке: На протестаційним вічу проти ув'язнення проф. Михайла Грушевського в Росії, укладеним в 1915 р. в залі Купер Юніон в Нью Йорку вічевий комітет не міг знайти промовця в англійській мові й треба було запросити з про-

мовою жидівського рабіна! Не було тоді кому подати новинки про віче до ньюйоркських щоденників! Порівняймо теперішні часи, коли то повно українського роду молодих сил рветься до писання й виступування промов — в англійській мові.

Де ж небезпека? Ось симптом: На місячних сходинах відділів допомогів організацій виявляється вже лише одиниці із старшого покоління, а молоді не вважає за потрібне приспосібитись до майбутнього промислу в згаданих місцевих товариствах чи братствах. Що більше: молоді, коли й організується, йде окремо від старших, і ледви деякі батьки із української імміграції ще мають якийсь вплив на діяльність молоді. Коли б так не було допливу свіжої крові, в майбутності, то не можна навіть згадати, в чій руках опиниться згаданий уже довголітній дорібок колишніх іммігрантів. Так само не можна певно передбачити, в яких розмірах піде праця для визволення українського народу, коли нове покоління піде само, без належної організації злуки з свіжими силами, які прибувають тепер з української еміграції в Європі.

Ми згадували вже, що нова українська еміграція це третя фаза української імміграції в Америці. Вона прибуває в Америку поодинокими, то гуртами й розливається по різних закутках Злучених Держав. Між ними є багато цінних інтелектуальних сил, багато талантів, які можуть стати в пригоді нашій американсько-українській громаді, якщо вони з нею з'являються й будуть спільно продовжувати працю давнішої імміграції, творячи нові цінності.

Творити щось нове, не вважаючи на довголітні досвіди й витрачену енергію старшого покоління в таких справах, вважаємо недоцільним. Природа не знає скоків: Коли то почне зо споду, мусить робити ті самі помилки, перебувати ті самі труднощі, що перебували колишні піоніри, з тією лише різницею, що все те буде приновлене до нових відносин до нової доби. Отже буде змарнований довголітній досвід, а також і дорібок, а американське покоління українського роду у своїх змаганнях не буде мати користі з отих ідейних українських сил, які прибувають з Європи й хотіли б іти окремо та окремим шляхом. Коли б тепер настав поділ, то згодом може вийти таке, що хоч як нечисленна, в порівнянні з іншими, українська громада в Америці, а буде ще розділена на дві мало з собою пов'язані частини, стару й нову імміграцію, хоч на ділі їх суспільні й політичні аспірації будуть, як можна надіятися, тотожні.

Крім цього, коли йде про укладення особистого життя та про економічні справи нової імміграції, то й тут повинен бути використаний досвід старої імміграції. Інакше змарнують непотрібно ідейні одиниці багато часу, пізнають ту правду, яку їм передають старші від них, а які ту правду, яка часом дуже гірка, спритукували на власному житті.

Поділ на „стару“ й „нову“ імміграцію був би величезною витратою духовних сил і матеріальних засобів, коли брати під увагу цілість народного життя, зате зі злиття обидвох

Микола Чубатий.

Новий висланник московського патріярха

Дня 17. липня літаком зі Советської Росії прилетів в гостину до американських православних росіян митрополит Григорій, архієпископ новоградський та митрополит лєнінградський як висланник патріярха московського Алексея. Як тільки своєю подорожжю до Америки подав він потребу „духовно об'єднати“ православних росіян в Америці з православними в Советській Росії. Його місія не нова, бо він тільки продовжує переговори, які два роки тому розпочав був архієпископ Алексей, теж висланник московського патріярха.

Архієпископ Алексей виступав тоді дуже авторитетно та ставив як чужинця американським росіянам-горожанам та іншим, яких ніяка державна влада не стерпіла б. Домігався він, щоб православні росіяни в Америці присягнули на лояльність для заграничної червоної влади на Кремлі. За патріяршим висланником поїхали в Америку передовсім два владки старий советофіл архієпископ Веніамин та дотепер від нікого незалежний єпископ Адам Филипович. Домігання висланника патріярха були такі нахабні та прями, що прокукували американську владу, що більшість владик на соборі російської православної церкви в Америці вирішила зберегти за американською російською церквою автономію, хоч засадничо не відказували до поєднання церковно з московським патріярхом. В той спосіб архієпископ Алексей відхилив з нічим, полишаючи собі та вивозячи до советської родини прикрі спомини. По його від'їзді стали писати про нього не як висланника патріярха, але як агента НКВД.

Та мимомовно слухів переказів, з яких всі незвичайно гостро атакують релігію, церкву та духовенство. Як тепер погодити таку безбожницьку постанову Кремля з доставкою для митрополита Григорія літака, яким він, як сам Молотов, летить прямо до Америки? Чи ж не в той спосіб, що інтерес кліки Полі-

верства може бути для цього життя тільки користь. Наші громади й організації потребують свіжих сил, що недавно були на рідних землях. Туди ці сили повинні спрямувати свої кроки. Оживлені новим духом старі організації дадуть скорше змогу повести в цілій Америці нову, плянову, широкую працю, з новими силами й з новим розмахом. Це тепер така добра нагода, що ми її не сміємо втратити, якщо добро української справи нам дійсно на серці. Цього вимагає теж і наша будучина в Америці!

Микола Чубатий.

Новий висланник московського патріярха

відгороджена залізною заслоною, готується горячково до війни, а з другого боку по цілому світі йде зусилля комуністична пропаганда та советська шпіннажа з наставленням виразно ворожим до Америки. Річ природна, що в такий час „духовно поєднувати“ американських громадян з російською православною церквою це справа доволі складна. Вона є навіть підозрілою, бо ж кожен знає, що зі Советів і миши не може висовнутися без виразної апробати Кремля та без поручення такому висланникові якоїсь тайної політичної ролі. Це ствердив Віктор Кравченко у своїх зізнаннях перед конгресовою комісією. Він сказав, що ніякий висланник зі Советів не приїждить до Америки без поручення політичної праці або шпіннажі. На підставі інформацій так авторитетного джерела, можна сумніватися і щодо місії лєнінградського митрополита Григорія. Його заходи релігійно об'єднати американських росіян з православними советської Росії — Кремль розуміє інакше.

Кремль хоче організувати в Америці під позором релігійних та церковних справ фальшу квіслінгів, яка в рішальний час стала б по стороні ворогів Америки. Тому саме перший висланник патріярха Алексея домагався у першій пропозиції від американських православних росіян лояльності для Москви. Це тим більше замітне, що згідно з пресовими інформаціями останніх тижнів в Советі знов змагається безбожницька пропаганда, особливо серед молоді. Центральний Виконний Комітет Комсомолу видав недавно десять заповідей Комунізму для своїх членів, з яких всі незвичайно гостро атакують релігію, церкву та духовенство.

Як тепер погодити таку безбожницьку постанову Кремля з доставкою для митрополита Григорія літака, яким він, як сам Молотов, летить прямо до Америки? Чи ж не в той спосіб, що інтерес кліки Полі-

бора вимагав якраз нині вислати митр. Григорія в таку серйозну хвилину до виразного противника Советів, до Америки.

Правда, митрополит російсько-американської церкви Теофіл зрозумів критичність положення та заявив, що з митрополитом Григорієм не хоче навіть говорити, однак фактом є, що поза його плечима митрополит Григорій таки веде переговори не тільки з єпископами советофілами, але теж з іншими духовними. Тільки необмежена американська свобода може дозволити на такі лєти висланника московського патріярха та Кремля в такі серйозні часи на територію Злучених Держав.

Це одна справа, але остане друга. Як є відношення московської церковної ерархії, що втішається такою протекцією Кремля, до самого Кремля, до Політбюро та до всіх злочинів тої злочинної московської кліки. Та ж поступовання того одного в історії злочинного уряду є наругою над основами християнської моралі. Чи російська православна церква співпрацюючи з кремльськими ватажками не бере теж моральної відповідальності за все це, що діється нині в Росії. Зовсім слушно заперечити з нагоди приїзду того советського духовника один американський часопис, що для світа інтересно знати, чи російські православні владки вже погоджують науку Христа з безбожницькими закладами марксизму.

Та остане ще одне важне питання. Російська православна церква такий репрезентує російське громадянство й то це, що не погоджується з комунізмом Кремля. Важне тепер, яка є співвідповідальність російського народу за злочини кліки на Кремлі. В американській пресі ми аж надто часто читаємо, що російський нарід не є відповідальний за злочини Політбюро та Сталіна. Чи можна так твердити з оглядом факту, що російська православна церква, інституції хочби тільки легальної опозиції, стає на службу Кремля в переводженні його політичних планів.

Пригадаймо собі тільки ролі московського патріярха в релігійних насильствах над сумлінням західних українців. Та ж це патріярх перший вів західно-українських владик до подібної релігійної єдності з московською православною церквою, до якої нині американських громадян приїхав наклонювати митрополит Григорій. Дотепер по тих патріярших напастях прийшла праця НКВД, арештування владик, духовенства та другі насильства над сумлінням мільйонів західних українців.

Хто проте відповідає за ці насильства: чи тільки Кремль чи також російська церква і російський нарід, що встановив патріярха Алексея своїм духовним провідником та нині вважає його своїм церковним зверхником. Пречінь, відомо, що росіяни теж поза межами Советської Росії нині майже без винятку признали того ж патріярха своїм церковним зверхником таї здебільша апробують його політичну співпрацю з Кремлем аж до насильства над сумлінням мільйонів, що „радіють“ величю зростаючої „Русської Родини“. Чи ці всі росіяни з невеликими винятками, отже й весь російський нарід, не перенали на с-бе моральної відповідальності за ту співпрацю найвищого духовного зверхника Росії з „Богом писаним“ Йосифом Сталіном, як нерідко патріярх Москви любить повторювати при святкових зверненнях під адресою шефа кривавої кліки на Кремлі. Його репрезентанта має тепер поміж собою православних американських росіян. Осторожно з такими духовними гістьми!

(Дальше буде).

ПЕТРО ХОРОЛ.

Права застережені.

НА ТЕРНОВИХ ДОРОГАХ СОВЕТСЬКИХ

21)

Одержавши добрі документи і лист до знайомого, що мав їх забрати, вони з кімнати не виходили і ніби щось ще хотіли. Запитав. Плузав, один з них сказав, що хотять мені подарувати ось — це.....

Подали оздоблений фінський ніж, колишній „засіб виробництва“.

Я поцілував їх, вони заплакали і з маленькою радістю діти пішли у широкий світ. Я більше їх не бачив.

„ЖИТИ СТАЛО КРАЩЕ, ЖИТИ СТАЛО ВЕСЕЛІШЕ“ (Сталін).

1937 рік був тяжкий. Норми виробітку були високі, а заробіток не забезпечував можливості існування. Краму не було. Так звані „крамничі комерційні цінності“ забирали мі-

*) Ці крамничі були державні і прибуток йшли на поповнення державного бюджету. Ціни в них встановлювались завжди у кілька разів вище, як такі звані цінні державні, хоч загальною теж високі. За відсутності краму на ринку, населення було змушене купувати у крамничих комерційних. Прикладом можуть бути цінні на хліб. Порядком обов'язкової хлібодачі населення мало

сячний заробіток, даючи харчів на кілька днів. У цих крамничих ціни були значно вищі від так званих нормованих.

Указ президії Верховної Ради про звільнення прогульників і за запізнєння на роботу, робітництво масово використовувало як засіб позбутись роботи. Масами кидали роботу й працювали, хто міг дома. Багато пішло з промисловості, шукаючи „довгих рублів“ у мандрівку.

здавати пшеницю по 6 копійок за кілограм, а хліб білий з тієї пшениці купувало в державних крамничих по 4 карб. 10 коп. за кілограм. Приватна торгівля хлібом та борошном каралась, а після дозволу торгівлі пшениці були підвищені так, що для продажу населення майже не мало хліба. Ціни на краму промислової були ще вищі. Виробництво черевиків державі коштувало від 6 до 6 карб. 70 коп., а продавались по 155—240 карб., цукор пісок собівартість 24 коп., а продажна ціна 3 карб. 59 коп. Цей же самий крам за кордон продавано по цінам нижче від собівартості.

*) Так звався крамний заробіток, вища оплата.

Коли НКВД ким цікавилось — запізнювались на роботу і на законній підставі зникали з його очей. Цехи підприємств а часто цілі підприємства, за браком робочої сили, працювали за переборами. За пірвою став помітний глибокий розклад у промисловості й усього господарстві.

Уряд опам'ятався і „для зміцнення трудової дисципліни“ всіх робітників і службовців було прикріплено до підприємств і установ, кого де застав указ, без права переходу на інше місце. Каралась і спізнєння на роботу: сперше до 20 хвилин — догана, вдруге — догана з попередженням, третє каралось, як спізнєння понад 20 хвилин. За перше спізнєння понад 20 хв. — до 6 місяців, а за друге — до 1 року в'язниці.

За утаювання спізнєнь та прогулів новий указ передбачав — для керівників установ

та підприємств — від 3 до 5 років в'язниці.

Суддів зобов'язано розглядати такі справи протягом 3 днів від часу одержання повідомлення. Участь свідків і засідателів на суді не була обов'язковою. Справу дозволено розглядати навіть у неприсутності підсудного.

Заробіток суддям було встановлено залежно від кількості розглянутих справ. Нагляд за виконанням указу було доручено найвищому прокуророві РСР. Указ було передано по радіо й того ж дня місцеві партійні організації скликали численні мітинги. На них багато й довго говорили про любов та турботи уряду за громадянами й навіпаки, вихваляти мудрість керівної комуністичної партії до влади і т. д. і т. д. Робітники мовчали, знаючи як небезпечно висловлювати свою думку.

ПІСЛЯ УКАЗУ.

Минув місяць. Заступник директора консервного комбінату для найму й звільнення робітників, — П. Косолапов — скликав нараду начальників відділів та управлінь. На нєрзі — звіт сімох начальників більших цехів та управлінь, про трудову дисципліну та виконання указу.

Першим звітував начальник тоmatного цеху: Робітників 720, порушень указу 107, судилось 68, ув'язнено 36, оштрафовано 32.

Після нього — начальник свино-горохового цеху.

Робітників 320, порушень указу 74, ув'язнено 17, оштрафовано 19. Такого ж змісту була і третя інформація, лише з іншими цифрами. Четверта мов. — Робітників 580, порушень указу і стягнень не було.

Праця для жінок і чоловіків

WANTS ADS
CLASSIFIED DEPARTMENT:
Bergen 4-0237 — Bryant 9-0582

ПОТРІБНО МУЖЧИН

ПОТРІБНО досвідчених робітників до
"швейного офісу". Стало, добра платня.
No morning. Також до чистеньких
вікон. Голоситись до офісу:
321 Willow Avenue
Hoboken, N. J.Заплутана
система.ТАСС подав через хвили ете-
ру, а згодом — дня 6 липня —
надруковано було в „Правді“
та інших советських органах
коротку статтю п. з. „В Вер-
ховном суді СССР“.І що ж діється в верховно-
му суді СССР?Виявляється, що суди на міс-
цях, та й сам „верховний суд“
СССР стали перед надзвичай-
но складним питанням. При
полагадженні справ поворо-
ту боргів колгоспам, боргів,
що виникли в наслідок заку-
пок „государственных учре-
ждений, предприятий и обще-
ственных и кооперативных ор-
ганизаций“, суди та урядові у-
станови на місцях не знають,
за якими цінами боржники
мають сплачувати свою заде-
бність. „Правда“ з 6. 7. ц.р.: по-
дає: „Практика показує, що міс-
цеві суди по-різному визна-
чають вартість забраного кол-
хозам майна. В одних випад-
ках вони визначають втрати
колгоспів, виходячи із серед-
ньориночних цін на сільсько-
господарські продукти, фураж
та скот, а в інших — із заго-
товлених, закупочних і від-
ступних цін“.І верховний суд СССР дав
такі настанови:„У всіх випадках, коли сіль-
сько-господарські продукти,
скот та інше колгоспне майно
передавалися окремим людям
в порушенням установ сільсько-
господарської артілі, вартість
цього майна треба встановлю-
вати на середньориночні ціни,
які діють у даній місцевості в
день подання скарги в суд... У
тих випадках, коли сільсько-
господарські продукти, скот та
інше майно передавалися на
основі договору про купівлю-
продаж, суди мають перевіри-
ти законність даного акту. У
випадку признання його недей-
сним, вони повинні зобов'язати
— або повернути колгос-
пам продукти в натурі, або о-
платити різницю між договір-
ною та риночною ціною. По-
рядок вирівнювання заборгова-
ності державних установ, під-
приємств та суспільних органі-
зацій має бути такий: коли
продукти, фураж, або скот од-
ержано з умовою повернення
їх у натурі, або одержано їх
незаконно, без оплати, суд
своїм рішенням має зобов'язати
сторону повернути все, що
було одержано в натурі та то-
чно встановити речинці повер-
нення. При цілковитій неспро-
можності повернути в натурі,
треба колгоспне майно повер-
тати за середньориночними
цінами...“Отже, з цього рішення ви-
пливає ясно, що „соціалістич-
на держава“ сама купує деше-
во, а споживачі мусять плати-
ти за продукти далеко дорож-
че. З нього випливає ясно теж
і те, що „плянна соціалістич-
на господарка“ виставляє се-
лян на експлуатацію різним
савільним установам та осо-
бам. Кожний купує для себе,
і на цьому найбільше терпить
селянин. І ці закупки були од-
нією з поважних причин голо-
ду на Україні в 1947 році.Таке безправ'я та хаос пану-
ють у тотальній пляновій со-
ціалістичній господарці. А що
буде, коли приїде ера боль-
шевцького комунізму?..Урожай великий, але хліба бу-
де мало...
(Д.). За винятком західних
теренів України, у всьому СС-
СР, а зокрема на Україні цьо-
го року урожай добрий. Про-те, хліба й далі буде замало,
щоб задовольнити всі потре-
би. Зокрема, коли взяти під у-
вагу те, що Кремль дав наказ
зробити великі резерви, є всі
дані думати, що півголодний
стан населення триватиме далі.Основною причиною недо-
стачі хліба буде те, що уро-
жай буде змарнований. Де-
фектив у зборі, перевозі й ма-
газинуванні не може прихова-
ти навіть советська преса. Ось
що пишеться про жнива:„В колхозі „Большевик“ —
1332 гектари колосових, а ско-
шено в перші дні збору тільки
350 гектарів. Два комбайни за
сім днів зібрали тільки 156
гектарів. Через прості втра-
чається кожного дня 3-4 годи-
ни, а коштом часу наступає
втрата урожаю. Ямів уже
переспіває. Пшениця вже по-
вністю дозріла, але до жнив
комбайни ще не приступали.
А загалом відомо, що спізна-
вання косовиці тієї культури
на один день веде до втрати
2-3 пудів з гектара...“Комбайн Василя Вороніко-
ва збирає ячмін. Висота зрі-
зу нормально, але частина зер-
на йде в соломку та в полове.
Виявляється, що погано вмон-
товано молотильний апарат...
На комбайні є зерноуловителі.
Він збирає 15-20 кілограмів
із кожного гектара. Але от
зерноуловителі очищають і...
висипають зерно просто на
землю. Мовляв — пізніше збе-
ремо! Але „пізніше“ забува-
ють, і зерно залишається на
полі.Хліб із збірки пересипа-
ється на ходу і вітер роздуває
його з розвантажуваної пло-
щадки на землю. На це ніхто
не звертає уваги. Збірка уже
навантажена, а до нього ви-
сипають ще один мішок, і ячмін
через вітряк сиплеться на зе-
млю... Проходимо далі це одну
„пробу“ — 70 колосків на од-
ин квадратний метр. Поле за-
сіане колоссями.Багато хліба втрачається че-
рез несутимне вивантаження
та складання їх... При виван-
таженні снопів і складанні їх у коп-
ки, ламається й нищиться колосся,
а зерно висипається на землю.
Є втрати й на токах цього
колгоспу. Токи, насамперед,
малі. На них важко помістити
та просушити зерно, яке при-
ходить. Частина хліба попадає
за „границю“ в траву...
Великі втрати зерна також
в інших районах Усть-Лабін-
ського району. В артілі „Ко-
мітерні“ комбайн збирає, жни-
ча високо, і частина колосся,
а місцями — цілі купи зали-
шаються незрізаними. За підра-
хунок, на кожному гектарі
втрачається не менш, як 5 пудів
хліба“.Все це пише „Правда“ за 2.
липня 1947 р. від власного ко-
респондента на Кубань. Але на
цьому не кінчається ще доля
зібраного хліба. Він ще мусять
далі мандрувати у советській
системі, щоб потрапити до
споживача. Тоді приходять
транспорт, який теж має свої
хиби. Тут шойно починається
критика начальника полуднево-
го збору, бо і земля не його, і
західної округи шляхів. Тowa-
риш Кривоніс „дав розпоряд-
ження про прискорення ви-
робництва сушальних площа-
док, технічну перевірку ваго-„БЕРЛІН ЕКСПРЕС“. — Так буде називатись нова по-
соезна американська фільм, яку здійснюють на місці,
в Німеччині. Вояки братимуть участь у фільмі. Карти-
на представляє фільмову артистку, Мерл Оберн, яка
розмовляє з британським майором і американським
вояком.Шукають своїх
ріднихУВАГА: Письмучи до Укр. Допом.
Комітету, просимо зазначити листи
подати, в якій групі і під яким
числом є дана особа.

ГРУПА — ЛІСТИ ДО:

10,986 Кліш Катерини і Марії
від Кліш Теофіла з с. Цитуля
(Ярослав).10,987 Мурий Власа з с. Зе-
лений Ріг (Умань) від Кравець
Антоніа.10,988 Павлик-Райл Матиль-
ди з Богородчан від Білецька
Гевінер Єлисавети.10,989 До рідних і знайомих
від Тереса Івана з с. Скварява
(Золочів).10,990 Слободян Івана з с.
Глівів, Ковальчук Євгена з с.
Іваївівка (Теребовля), Палій
Миколи від Грицина Казимира.10,991 Цимбалко Дмитра і
Еви, Шульц Анни, Левіц Анас-
тазії, Олещко Пилипа з с. Про-
дич (Перемішль) від Роман І-
вана.10,992 Губчицький Юрка з с.
Тусте (Тернопіль) від Ключан
Івана.10,993 Кузик Дмитра з Помо-
рян від Зеленька Івана з Яро-
слава.10,994 Костіцій Марії з с. По-
ки (Збараж) від Паздрій Євге-
нії.10,995 Лебінцак від д-ра Ка-
шубинського Василя.10,996 Яцусь Василя з с. Ля-
цьке (Добромиль) від Яцусь
Степана.10,997 Кіриляк Емілії з Пере-
мишля від сестри Гутава.10,998 Шудрак з Кременця
(Волинь) від Шудрак Зоні.10,999 Баштан Василя з с.
Корнової (Бесарабія) від Баш-
тан-Полушой Гриця.11,000 Бернатович Івана від
Фулака Івана з Боснії.11,001 Скоробогатий Мико-
ли, Андрія і Павлини від Тесля
Кароліни (Куровецька) з с. О-
лівів (Зборів).11,002 Якович Катерини
(Огороднік) з с. Голодівка (Ру-
ди) від Огороднік Софії (Слю-
санс).11,003 Просьть о афідевіті:
Грозний Віктор, Копців Іван і
Бойченко Олександр, всі са-мітні хлібороби в дітах 22, 35
і 37.11,004. Шомак Миколи від
Кушнір Миколи з с. Турочки
(Турка).11,005 Горішний Федора, І-
вана і Григорія з с. Трудовач
(Гологірки) від Горішний Пет-
ра.11,006 Просьть о афідевіті:
Стефанюк Іван з с. Юськовичі
(Золочів), літ 40, являє, з
женою з дому Жмійка з с.
Стрептів (Камінка Струмило-
ва).По інформації писати до:
United Ukrainian American
Relief Committee
P. O. Box 1861, Philadelphia 5, Pa.В записках просимо конкретно по-
давати групу і число.

ЛІСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

В. Г. — Витинок з американ-
ської газети одержали. Буде
використане в „Свободі“ та в
„Вікні“. Добра робота! Бажа-
ємо далішніх успіхів. Доклади
для американців тепер дужепожадані, зокрема на таку ак-
туальну тему, яку Ви поруши-
ли. Коби тільки було в пресі
більше згадки про Україну та
її роль в боротьбі з больше-
вицькою небезпекою. Про ви-
дання, які згадуєте, ми теж
думаємо. Дещо вже підго-
товано, але які є труднощі, самі
добре знаєте, бо про них зга-
дуєте. Оголошення помістимо.А. Г., Отана. — Витинок од-
ержали, дякуємо. Згадку про
українців використаємо. Ми
Вам дуже вдячні за цього роду
допомогу газеті. Коби тільки
було в нас більше таких лю-
дей, що дбали б про такі речі,
то й часописи були б ціка-
віші.Толідо, Огайо. — В звіті Зл.
У. А. Д. Комітету має бути по-
\$2: І. Кульматичський, М. Бля-
сецький, І. Лоняк.О. А. К. — Про те, що напи-
сав Джон Фишер у своїй
останній книжці про українців
ми вже згадували кількома
наворотами. „Капітайт“ дає
змогу зачитувати дуже мало,
тому ці, що цікаві довідатись
більше, мусять читати книж-ку. Деякі часописи, як от у
Вашім місті, передрукують
цілі уступи, або й цілу книж-
ку в скороченні, але за це пла-
тять видавцям. Витинок, який
Ви переслали — за що щиро
дякуємо — містить передрук
цілого уступу про українців.
Це дуже цікаве про українців
як людей західної культури,
гостинних, трудящих і при-
ятелів Америки.К. В. — Про цю дитовку з
Італії було в американських
газетах. Подано в новинці.

ЗБОРИ ВІДЛІТІВ У. Н. СОЮЗУ

ШКАГО, ІЛЛ. — Квартальні збо-
ри Сестр. Благовіщення, від 125
відбудуться в неділю, 14. вересня
в год. 1. пополудні, в церковній га-
ли св. О. Николая. — Іванка Подо-
ла, секр.ШКАГО, ІЛЛ. — Бр. св. Юрія
від 379, повідомляє всіх своїх чле-
нів, що місячні збори відбудуться
14. вересня, в год. 1. пополудні, в У. А.
О. 2965 Карпендер ул. Просимо всіх
членів прийти на ці збори і спов-
ніти свій обов'язок. Кожний член
отримав запис від У. Н. Союзу і
справи організування нових членів,
тиж просимо відкликнутися на цей
запис і привести на збори своїх
знайомих, що ще не є членами У.
Н. Союзу, і вислати свої літи та
внуки в члені. — За уряд: П. Ан-
друсів, секр.РАЧЕСТЕР, Н. Я. — Місячні збори
Тов. ім. Івана, від 146, відбудуться
в четвер, 11. вересня, в год. 8.
вечір, в Тов. Домі, 831 Джозеф Ел.
Просимо всіх членів прийти на о-
значений час. — Н. Кучий, гол.; М.
Пархута, фін. секр.; П. Ковтун, кас.;
В. Іванів, рек. секр.РАЧЕСТЕР, Н. Я. — Місячні збори
Тов. ім. Івана, від 146, відбудуться
в четвер, 11. вересня, в год. 8.
вечір, в Тов. Домі, 831 Джозеф Ел.
Просимо всіх членів прийти на о-
значений час. — Н. Кучий, гол.; М.
Пархута, фін. секр.; П. Ковтун, кас.;
В. Іванів, рек. секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 1. вересня 1947 року по-
мерла у 82. році життяОЛЕНА ГОЛОД
члениця Бр. св. Арх. Михайла
від 198 У. Н. Союзу.Покинула походила з села Ждан-
ни, пов. Сніжок, Зах. України. По-
жила в смутку 2 дочки, 5 вну-
ків і 1 правнучку. Була членницею
У. Н. Союзу 40 років.Похорон відбудеться 4. вересня з
римо-католическою церквою в Порт-Джер-
сіс. — В. Я. П.

А. Сидор, секр.

Кожний, хто бажає, щоби прислане ним оголошен-
ня пошукувати рідних і знайомих різних скитальників
було поміщене у „Свободі“ безплатно, хай вишло таке
оголошення впрод доUNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE,
P. O. BOX 1861, PHILADELPHIA 5, PA.Хто бажає, щоби прислане ним оголошення було
поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне, то
хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове
оголошення, розміру 1½ цалів в одній колонії, кош-
тує \$1.00.

Адм. „Свободи“.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ

ЗГАРМОНІЗУВАВ ДЛЯ ХОРІВ

ОЛЕКСАНДЕР КОШИЦЬ

Зміст: 1) У полі могила з вітром говорила; 2) Ох, і
зійди, зійди ти зіронько та вечірняя; 3) Ой, ти зі-
ронько; 4) Ох, і закотилося тай яснее сонце; 5) вико-
пав я криниченьку; 6) Ой, на горі калина; 7) Ой Ва-
сильо, Васильонько; 8) Ой, гаю мій, гаю; 9) Баршполь;
10) В кінці греблі шумлять верби. Всі пісні з повним
текстом пісень.

Ціна \$1.00.

Замовлення враз з належністю слати до:

„СВОВОДА“

P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 1681. Біл у ветрах.

WHEN THE ANCIENT BOW
BROKE IN TARZAN'S HANDS,
ZORG BELLOUED WITH GLEE.BUT THE WARRIOR HAD
NOT COUNTED ON THE
APE-MAN'S JUNGLE
CUNNING.Однак воївник не рахував-
ся з хитрощами пана джунглі.TARZAN DROPPED
IN A CAT-LIKE CROUCH...Тарзан прикучив на землі
начі міт......AS ZORG BROUGHT
HIS CLUB DOWN IN
A MIGHTY ARC....саме тоді, коли Зорг під-
няв з розмахом вгору свій
дручок.

ДРІБНІ ОГолошення

ХТО МАЄ, АБО ЗНАЄ, ДЕ МОЖНА
КУПИТИ КНИЖКУ:
MIRSKY'S SOCIAL HISTORY
OF RUSSIA
хай напише на таку адресу:
Prof. W. W. HALLICH,
State College
Superior, Wis.

Домашня Праця

ПОШУКЕ

Бізнесмен вдовець пошукує СТАР-
ШОЇ ДІВЧИНИ або ВДОВИ за гав-
кіперку. Добра платня. Подайте всі
інформації в першій листі. Пишіть
на таку адресу: P. O. Box 19, Sta-
tion K, New York City.

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРМОГИ

RAJCA MEMORIAL

"Home for Services"

WALTER RAJCA,

Funeral Director

Добра, шкоро і чесна обслуга

ПРИСТУПНІ ЦІНИ

SERVING ALL NEW JERSEY

TWENTY FOUR HOUR SERVICE

617 BROADWAY

Newark 4. N. J.

HUMBOLDT 3-4817

Comfortably air conditioned

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

801 SPRINGFIELD AVE.

NEWARK

and IRVINGTON, N. J.

Essex 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE

ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО

Завжди ШАДІТЬ деше-
во з вашого забезпечення.Ми укладемо пре-
красний ЦІЛИЙ

ПОХОРОН за \$150.00

У випадку смутку в родині-члені:

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український

погребовий закладчик

в Америці

S. KANAI KAIN, Pres.

433 STATE STREET

PERTH AMBOY, N. J.

Phone PE 4-4646

or

UKRAINIAN DOGROBNIKI

88 ELIZABETH AVENUE

NEWARK, N. J.

Phone Higlow 3-6763

225 WEST JERSEY STREET

ELIZABETH, N. J.

Phone EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

зарядку погребам — во \$150

від так низької як

ОБСЛУГА НАКРАЩА

—

JOHN BUNCO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 8th ST., NEW YORK CITY

Organized funerals as low as \$180

Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ПРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами

в BRONX, BROOKLYN, NEW

YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y.

Tel. ORchard 4-2568

Branch Office and Chapel:

707 PROSPECT AVENUE

(Cor. E. 155 St.)

Bronx, N. Y.

Tel.: MEIrose 5-6577